

ШЫҢ

Совет Эвилелиниң Коммунистг партиясынын
Тыва область болгаш Кызыл хоорай комитеттериния,
ажылчы чоннар депутаттарынын область Советиниң органы

1928 чыла
улдээлеткенге
1955
ЯНВАРЬ
18
ВТОРНИК
№ 12 (3206)
ӨРТӨӨ 20 КОП.

РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутаттарына кандидаттар депшидилгези (1 арыя).
Александр Васильевич Анкудинов РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутатына кандидат (1 арыя).
«Улустар аразына тайбыңны быжыглаары дээш» делегейиң Сталинчы шаңнаалдарының талазы-биле комитетте (1 арыя).
Чурттуң бүдүрүлгелеринде (1 арыя).
ПАРТИЯҢ АМЫДЫРАЛ: С. Чигит.—

Пропандисттерниң дуржуга сомулгазы. О. Мандарый.—Кичээлге канчаар белеткен, база ону эрттири турары (2 арыя).
А. Григорьев.—Совет Эвилелиниң Коммунистг партиясының төөгүзү — амыдагылар марксизм-ленинизм (2 — 3 арыялар).
СЭТА-ның лыңызы (2 арыя).
Башкыларның январь Чөвүлөл хуралында (2 арыя).
С. Баянов.—Школарга өөредилгедиктиң ажалы экижидер (3 арыя).

П. Житов.—Тараа салып алыштыгы кымың планын күөсөдөр (3 арыя).
СЭТА-ның Министрлер Чөвүлөлүниң чынында Бурунениң алымы чок чериния Комитетиниң динияды (3 арыя).
Улуу демократизмниң чурттарында (4 арыя).
Атомлук энергияны тайбың созулгаларга ажалгаар айтырылгал талазы-биле улустар аразының конференциянының дугайында (4 арыя).

Бүдүрүлгө бүрүзүнүң дең-дески ажилдаарын хандыраар

Коммунистг партияның болгаш Совет чазактың ажалдан кылган калбак хергедел баранарының бүдүрүлгениң шыңгыы бүдүрүшкүниң программаны боттандыраар дээш совет улустуң чактың өгөөткөндүгү кунгаалымы улам калыбын тургузуу совет улус эртен 1954 чыла күженишкениң ажалында, он чижон биетин област болгон көрүң болур. Кызылдан тараа өөрбөсүнн коллективи чыл планын ийи айлар бурун-гаар күөстөкөн, областың харылаа өргө-ленини транспорт контораны, Токуда мыш ажал-агыл чери, область тинора-фияны чыл ооналзын база хуузаа бет-тикде ажал күөстөтөөр.

Сары-Сентин үлетпур комбинацияны коллективи январының баштайгы декада-зында бүдүрүлгө планын 150 хуу, а өң-дөрүнүңа цехи ай ооналзын 12 хо-нука күөстөкөн. Кызылдың ашчы-комбинаты эртен чылын планда көрдү-генинде 58 муң рубль ажал орулдагы болган, а бо чылын ооналаа бедик көр-гүзүлгөниң болурун ажалдың баштайгы хүнери көргүзүп турар.

Партия-организацтыг болгаш парти-д-политиктиг ажал кайда эки тур-густунга болур, мында күн-ажыл организацтыг, планын ооналзаларын күөсөдөн бедик болурун ажалдың практикалы бүдүрүткөн. Ол негелдениң дөскө эвес, чактык черлерде конкак тур-густунга биетин ажалдымыста улуз четпестер бар. Күрүңиң планы болса, бүдүрүлгө, он ууртукчу бүрүзү-нө чертүп болбас хоойду болур. Бердин-дей ооналзын чедикшияны боттанды-гаар чылын баштайгы хүнериңде эге-лел төнүк, ай бүрүзүлгө, чүгө инити эвес, көрдүңгөн продукцияны асертти-мент айы-биле бедик шынары күөсө-дөн дөскө негелдениң кол халкаары. Ол айтырыг биете дыка багай тургустунга.

Удуртулганы ажалыңчы эвес сти-диден четпестер хей төртүткүч турар. Ол дугайы областың чүгө үлетпур ажал-дымыларын январь 10-да болган ху-рамына тодаргай илерөө. Эртен чылын бүдүрүлгө программаны инити-биле чүгө-лө 98 хуу күөстөткөн. Мындагы Ча-дааның үлетпур комбинация планын бир-га кварталда—92, ийгилинде—95, а төрткү кварталда—133 хуу күөсөдөн турарына, Туранда комбинат баштай—82, дараанында—72, а үшкү кварталда чүгө-лө 53 хуу чедирген. Ол мышкан Кызыл-да мебель фабрикасы бирги кварталда бүдүрүлгө планын 85 хуу, а төрткү квар-талда чүгө 63 хуу, Токунуң үлетпур комбинация чылын баштайгы чартында планын 88 хуу, а ийгиң чартында чүгө 73 хуу күөстөткөн.

Бүдүрүлгө планының күөсөдөниң шак мынды дөскө эвес чорук күш-ажал-дын организацтыгы багай тургустунга-дан тайыдыратынар. Бүдүрүлгө чориле парторганизацтык болса, СЭП Уставын боттандыраар администрацияны ажал-оруду-лганы контролдар өргөзүн ажалыңчы план, коллективи мурунда салдыган сорулгалары боттандыраарчы ком-мунистерни, бүгү ажалың болгаш иже-нер-техниктиг ажалдыкчыларын мобил-дэстээр, ажалды четпестер-биле шийти-рип демисежер ужурулг. Бүдүрүлгө ху-раалары доктаамап чыдырып, ажал социаллистг чарышта алдынган хууза-гелерин күөсөдөн чугаалаар, чет-пестерин илередиң, удуртулгала бю-рократыг хажыдышкыныларын уузка-рына шүтүмүчүлөдү, ылацтык адванда шүтүмүчүлөдү калбартыр херек.

Ажал-агыл черлеринде удуртукчулар-нын, партия, комсомол, профсоюз организацаларының сорулгалы болса, 1955 чылын бүдүрүлгө программаны долур болгаш ажал күөсөдөр дөскө социалистг чарышты калбартыр болур. Ол болса, массаның чогаалычы индустриализа-цияны, хождун калп турарларын му-накчыларын депелениң чедир бедир, мынчанга бүдүрүлгө инити көрдүрүш-күни чедип азыры болур.

Продукция кылып үндүрерин калбар-тырының кол чүдү болса, күш-ажалдың бүдүрүлгө бүгү хемчег-биле бедирин болур. Биетин бүдүрүлгелериниң, кол-

хоз болгаш өөкөзтораныстың, машина-трактор станцияларыныстың иштиги бай-лак курааныларын кызымак тып, ону ажалгага шын шингөөлери дөскө демисе-жир херек. Хей күш иретинер ажалды-рын метализацтар хемчеглери алып, ажалдыларга таарымчалыг байлаады тургузуп, оларның күжүн чөп ажалгаар, ол мышкан бүдүрүлгө ажалдымышаң-биле бедириниң политиктиг өө-р-д-лелерин организацтар чорук чүгүлү.

Коммунистг партияны болгаш Совет чазактың ажалчы чонун материал-дулдурууг ажалдымын улам чаагай-дыларчы улаанга төөгүлү шийтир-дери чедикшияны боттандыраар дөскө совет кижилерин бедик көрдүрүшкү-нү күш-ажалы чурттуң бүгү черлерин-де массалыг калбарган. Төроң чуртуна, Коммунистг партиямыга мыш, чонкуң шак мынды патриотчу күш-ажалы ыла-гы амы үдө, РСФСР-ниң Дээди Совети-ге болган ажал-чарыгың чөкчөр Совет-теринге сорулгаларга белеткениң үе-лине улам-ва калбарын турар.

Москваың мурунчы бүдүрүлгелери-ниң эгелешкенин деткинишаң, обла-стың ажал-ишчилери тодаргай, бедиктен хуадалгелерин ап турар. «Хаксе алды» трестиниң Тыва областа автотранспорт конторасы бешки беш чылын ооналзын дөрт айлар эрте, а Кызылдың ажал-чөм комбинацияны коллективи күш-ажалын бүдүрүлгөдүн 32 хуу бедитишаң, беш чылын планын ажал айлар бурун-гаар күөсөдөрүн хуадалган. Төроң чуртуң мурунга берген өмүң олар эзелет шы-лаар деп чүвени чылын баштайгы хүнеринде ажалдың дуржугага тодар-гай деречиле турар.

Областың чурт болган өттүлөр чүдү-үлетпурүң, бүдүрүлгө болгаш тран-спорт, тулук организацаларының му-рунуда чүгүлө сорулгалар салдынын турар. Бо талазы-биле ажал-агыл удуртукчу-лар, партия, совет, профсоюз органи-зацалары ажалың амы негелдениң дең-гелени бедир, план күөсөдөниң дөскө эвес, үлдөткөшкениң чоруктар-биле шийтирер деп демисежер херек. Ол сорулгалы хандыраарына чигит материал-ды хергелениң четпир белеткениң турарын, ону ханың чарыкчаларын квар-тал, харын айлар айы-биле планкап ал-гай турарын, ол талазы-биле бүдүрүл-гө бурду айлан хуу эвес курааларың бол-дурун удуртукчу бурду билир ужурулг.

Чону көшкүн байлаан сууржун, колхозчу амандыралче ишчил турар чылынга биетин областың амы үеинде бедик херекселери, терге болгаш шак-как бүдүрү, туубуй кылар, чугай белетээр, чонкуң культураның херектиг өөбө-дөө чүдүлери, школарга дерлериң хей-биле кылып үндүрер айтырыг чурт үе-тир бүдүрүлгелериниң мурунда сөңгар-датымак сорулга кылдыр тургустуну-турар. Ону чедикшияны боттанды-раарына бүгү аргалар болгаш контор бисте бар. Туранын үлетпур комбинацияда мыш чондулар 3 станктор, Чадаа бол-ган Сарыг-Сен комбинаттарына туубуй кылар «Болхозник» деп агрегаттар 2 ажал чылар шийинде хей туруп келген, ол чүгүлө техникаларын доран ажалга-га килерер херек.

Партия, совет, профсоюз организац-ялары бүдүрүлгениң иштиги амандырал-чы ханымап килер, планын ооналзалар-ның күөсөдөн, продукцияны эки шы-нары дөскө демисежер, чартыкчыларын эгелекчи саналарын деткир, мурунчы-ларын дуржугага иштередер хууза-гелени. Бешки беш чылын шийтирелит 1955 чылың, план күөсөдөн чыгыс-даа бүдүрүлгө, цех, бригада турбас ужу-руг, харын ажалың бурду ооналзын долур болгаш ажал күөстөкөй турарын чедип алып ужурулг.

Төроң чуртуң улам мыш чөкө-ткенишиң дөскө совет улус Коммуни-стг партияны боттандыраар чыгыс эң-сет-келди сыйы каттыккан. Тываның ажалчы чонлары кызымаккай, чүткүлүг күш-ажалы-биле биетин чуртка комму-нистг тургустунуң инити херөгө бот-тарының салгышынын килерер.

Тудуг ыяжының белеткелди
Тудуг ыяжың чөтүр үеинде белеткен аларын Кызыл районда «Тилетке» кол-хоз организацтыг төрүлү турар. Тайгада 14 киле эш О. Севозиниң удуртулгасы-биле 500 кубометр иштиги келин белет-кевишаң, он 318 кубометрин колхоз төүндө сөөртүп чедиргенер. Ол мыш-Ам болур сорулгаларга чедикшияныг ужуражыр дөскө 300 кубометр иштиги кел-ди, он 150 кубометрин тудуг шөүндө сөөртүп чедирерин хуадалганер. Ол мыш-

РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутаттарына кандидаттар депшидилгези

Январь 15-те Москвага РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутаттарына кан-дидаттар депшидилгезинге холбаштырган ажалчы чонларың сорулга мурунук баштайгы хураалдары болуп эрткилээ.
Москваың болгаш областың ажалчы чонларының депшиткен кандидаттарының аразында — Коммунистг партияны бол-гаш Совет чазактың удуртукчулары, үлетпурүң чартыкчылары, мурунчы колхозчулар, эртенчиг болгаш культу-раның көскү ажалдыкчылары бар.
СЭТА-ның Ажал-чөм бараннар үлетп-үрүң министрствозунуң ажалдыкчыла-ры январь 15-те Державский аттыг Топ-клубка чыгылганар. Кыска сөс-биле чүгө-лө чугаалаан ижегер эштер Суланов биле Иванов олар Россия Федерацияның Дээди Советиниң депутатына кандидат кылдыр СЭТА-ның Министрлер Чөвүлө-линиң Дарганының Бирги Оралакчымы, СЭТА-ның Капталал Министри Николай Александрович Булганиниң депшидер деп саналадыраар.

СЭТА-ның Ажал-чөм бараннар үлетп-үрүң министрствозунуң ажалдыкчыла-рының инити хурамы Державский со-вуга округунуң талазы-биле депутаттыг кандидатына эш Н. А. Булганини деп-шидер дугайында шийтирер чыгыс эң-сеткилди хуадалган.

Сталинский совуга округунга элек-троника заводунуң коллективиның инити хурамына сеточниктерниң цехиниң механиги эш Буланов РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутатына кандидатка СЭТА-ның Дээди Советиниң Президиумунуң дар-гамы Климент Евфимович Вершоловту депшидер деп саналады килерген. Ол саналады бүгү чыгылганар иңг чүдүлгө-ү-нүшкү-биле хуадалган.

К. Е. Вершоловтуң кандидатуралы СЭТА-ның Тудуг министрствозунуң № 28 трестиниң болгаш Глазмостройнуң ту-лук организацаларының коллективи-нин хурамына база депшидирген. Ол-га хураалга туудурулар Сталинский со-вуга округунуң талазы-биле РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутаттарына бөдүнүң кан-дидаты кылдыр сорулгагы дашчы-чар-тыкчы Василий Васильевич Королевту амы алаанар.

Москваың күрүңе университетинде совуга мурунук хурамы болган. Про-фессорлар, башкылар, студентилер, аспи-рантылар Малужий совуга округунуң

талазы-биле РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутаттарына кандидаттарга СЭТА-ның Министрлер Чөвүлөлиниң Дарганының Бирги Оралакчымы Лазарь Моисович Кагансвичин болгаш МГУ-нүң ректору Иван Георгиевич Петровскини чыгыс эң-сеткилди депшидиргенер.

Машина туудушкун заводунга хей кил-жилит хурап болган. Хүндөктүң 2 шак-та он калбак-делгек цехтериниң бирөөн ажалчылар, инженерлер, техниктер, ал-бан-хаакчылар долур чыгылганар. РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутат-тарына кандидатка машина туудушкуну-руң коллективиң мурунунан СЭТА-ның Министрлер Чөвүлөлиниң даргамы Георгий Максимович Маленковту депшидер дугайында заводтуң кол ижегери Ю. Лавровскийниң саналы хураалды кир-жечилери димиттиг ажал чыгыскамы-ны-биле утканынар.

Хураалды киржикчилери Ленинград-ский совуга округунуң талазы-биле РСФСР-ниң Дээди Советиниң депута-тыны кандидатына эш Г. М. Маленковту депшиткен дугайында доктаалды чыгыс эң-сеткилди хуадалганар.

Москваың М. И. Калинин аттыг дүк ардым фабрикасының коллективиңде Даниловский совуга округунуң талазы-биле РСФСР-ниң Дээди Советиниң депу-татыны кандидатына СЭТА-ның Министр-лер Чөвүлөлиниң Дарганының Бирги Оралакчымы Анастас Иванович Мокон депшидир-ген. Бүдүрүлгениң коллективи болурун кандидаты кылдыр бүдүрүлгениң иштиги кураалыларын коллективиңде дөскө ты-лары болгаш ажалылар дөскө чарыштып эгелекчи—бүдүрүлгениң чартыкчыны, артыкчыларын бригадирин Серафима Александрович Хотованың амы база алаан.

Молотов аттыг машина туудушкуну за-водунуң коллективиңи хей муң кижил-хурамына калп ажалчыны П. Козлова Молотовский совуга округунуң талазы-биле РСФСР-ниң Дээди Советиниң депу-татыны кандидатына СЭТА-ның Министр-лер Чөвүлөлиниң Дарганының Бирги Оралакчымы, СЭТА-ның Даштыкчы Херектер Министри Вячеслав Михайлович Молото-вту депшидер деп саналады үндүрер.

РСФСР-ниң Дээди Советиниң депу-татыны кандидатына эш В. М. Маленковту депшиткен дугайында чыгыс эң-сеткил-ди шийтир хураалды киржикчилери-

или димиттиг ажал чыгыскамыныга ужурашкан.

Биче театрга болган соңгулда мурунук хураалына Коминтерновский совуга ок-ругунуң талазы-биле РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутаттарына кандидаттар кылдыр СЭТА-ның Министрлер Чөвүлө-линиң дарганының Оралакчымы Михаил Георгиевич Перухини болгаш Биче те-атрын кол режиссёр, СЭТА-ның улустуң артын Константин Александрович Зубо-вту депшидер доктаалды чыгыс эң-сеткил-ди хуадалган.

СЭТА-ның Биче ажал-агыл министр-ствозунуң ажалдыкчыларының коллект-иви хурамы улуз көрдүрүшкүниң эрткин, Щербакский совуга округу-нуң талазы-биле РСФСР-ниң Дээди Со-ветиниң депутаттарының кандидаттарына СЭТА-ның Министрлер Чөвүлөлиниң Дар-ганының Оралакчымы, СЭТА-ның Биче ажалыңчы даргамы Максим Захарович Сабуровту болгаш чогаалчы Константин Александрович Федини хураалга чыгыс эң-биле депшидирген.

Москваың проектор заводунуң дел-гек, чаа шыгалда цехинге болган хураалга чүгө-чүс ажалчылар, албан-хаакчылар болгаш инженер-техниктиг ажалдыкчылар чыгылганар. Бүдүрүлгениң мурунчы ажалчыны, чылаа цехиниң электорно-г-тажыны П. В. Шамаев Москва хоорайның Калининский совуга округунуң тала-зы-биле РСФСР-ниң Дээди Советиниң деп-утатыны кандидатына СЭП ТК-ның Бир дугар Секретары Никита Сергеевич Хрущевту депшидер деп саналады килер-ген. Н. С. Хрущевтуң кандидатуралы за-водунуң конструкторы А. Н. Крицкий, инженер комсомолчу кыс Л. И. Супрунко болгаш СЭП ТК-ның заводта парторгу Д. В. Каалмын олар ийги-биле деткөөнөр.

РСФСР-ниң Дээди Советиниң депу-татыны кандидатына эш Н. С. Хрущевту депшиткен шийтир чыгыс эң-сеткилди хуадалган.

РСФСР-ниң Дээди Советиниң депу-татыны кандидаты депшиткениң январь 15-те Москва областа болгаш Ленин-градка, Украина ССР-ниң Дээди Советиниң депутаттарына кандидаттар депшидир-ген Киевте, Беларусь ССР-ниң Дээди Со-ветиниң депутаттарына кандидаттар деп-шидиркени Минскиге ач мышкан болуп эрткилээ. (СЭТА).

Александр Васильевич Анкудинов РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутатына кандидат

Дүүн, январь 17-де ажал шакы доусту-ру билек Кызылдың автотранспорт кон-тораның дарганары, чолаачылары, ажал-чылары, албан-хаакчылары боттарының клубунга чыгып келген. РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутатына кандидат депшидилгезинге холбаштырган хураалды партия организацаларының секретары эш Сафонов ажалчы.

Мотор цехиниң мастери эш Баранов бир дугарында сөс алгаш, РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутатына кандидат кылдыр партияны Кызыл хооромунуң секретары эш Александр Васильевич Анкудиновту депшидер деп санал үндүрер. Ол саналды хураалды киржикчилери димиттиг ажал чыгыскамы-биле байларга утканы.

Чолаачы эш Селев сөс алгаш, мынча дөскө:

— Биетин бүгү чедикшияның Коммунистг партияны болгаш Совет ча-зактың ажалдымын-биле чедип алдың-ган. Мынчанга Коммунистг партияны шыңгыч өгү эш Анкудиновту РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутатына кандидат кылдыр депшидер дугайында саналады чү-рөмнүң ханымында деткип тур мен. Бо саналады чыгыс үн-биле деткирчинең коллективиң бүгү ажалчы, албан-хаак-чыларын кылгырып тур мен.

Он мыш АТК-ның начальниги эш Жа-галов, моток цехиниң сасары эш Ки-лян, областың автотранспорт эгелелиниң ажалдыкчымы эш Кудрина олар эш Анкудиновту кандидатуралың деткип чүгө-лө чугаалаанар.

Тыва соңгулда округунан РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутатына кандидат кылдыр партияны Кызыл хооромунуң секретары эш Александр Васильевич Анкудиновту депшидер дугайында докта-алды хураалды киржикчилери бедик көр-дүрүшкү-биле бадылаан.

Эрбеткиң хөмүр даш шахтамын, Туруштин райаутпур комбинацияны коллективиңиң болгаш Улуз-Хем рай-онунуң «Күш-ажалың доусту» колхозтуң кежиңиниң соңгулда мурунук ху-раалдары боттандыраар РСФСР-ниң Дээди Со-ветиниң депутатына кандидат кылдыр эш Анкудиновту чыгыс үн-биле депшиткөө-нөр.

«Улустар аразына тайбыңны быжыглаары дээш» делегейиң Сталинчы шаңнаалдарының палазы-биле комитетте Фин эртемден Феликс Иверсенге делегейиң Фин эртемден Феликс Иверсенге делегейиң Сталинчы шаңнаалын тывысканы

Бо чылын январь 14-те Кремльдиң Свердлов залына фин эртемден, «Фин-ляндияда тайбың талаакчыларының» организацаларының дарганын оралакчымы, Хельсинки университетиниң профессо-ру Феликс Иверсенге делегейиң Сталинчы шаңнаалын тывыскан. Сураалыг эртемденер, СЭТА-ның Эртермен академиясының институттарының эртем ажалдыкчылары, Москваың М. В. Ломо-носов аттыг күрүңе университетиниң профессорлары болгаш башкылар, най-мызалың хей инити организацалары-ның болгаш бүдүрүлгелериниң коллект-ивиңиң төлөөкчилери, Москва-обла-стың Социалистг Күш-ажалың Маа-дырлары — бөлүк колхозчулар анаа чыгылган.

Шаңнаа тысырының бугаалына Фин-ляндияны СЭТА-е оңка болгаш бүрүн эртемден ачкыны О. Гарц олурушаан.

Феликс Иверсенге тайбыңны Сталинчы шаңнаалын тывыскан тура, комитет кежиңу-нү чогаалчы А. А. Фалеев Финляндияны тайбың талаакчыларының сураалыг удуртукчу, тайбыңны камталарының

улустар аразының шийтөөшкениниң шы-гарангай ажалдыкчымы деп анаа байыр чедирген.

Москва университетиниң физик-матема-тика факультетиниң деканы академик А. Н. Колмогоров, тайбың камталарыны Совет комитетиниң даргазы Н. С. Тихонов, Педагогика эртермениң академиясының вице-президентини А. И. Маркушевич, сөв-тө херөгөжениң антифашистг коми-тетиниң кежиңу профессор П. Я. Кош-ка, композитор Ю. А. Шапорин лауреатка чыгыс өстөр-биле байыр чедирген. Тай-бың дөскө мога чок демиселчи—Феликс Иверсениң алдар-ханымын улар бедик-лик үнөлдө көргөн. Финляндияның улу-зунга совет кижилерин найраалды сеткидериңиң дугайың чүгө чугаалаан-нар база-ла чугаалап, совет болгаш фин улустарын найраалы база бот-боттарың бичилери мон мыш улам хөгжүр бол-гаш быжыгар деп идегеди илередиң тт-рар.

Олурушканының ажал чыгыскамы-нары-биле еши удаа болуп турган бөдү-жүң харын чугаалына делегейиң

Чурттуң бүдүрүлгелеринде (СЭТА-ның корреспондентилеринден)

Ленинградтың Свердлов аттыг заводуну эгелек черлеринде чаа чыла баштайгы станоктар кылдынын үнөөн.— Бүдүрүлгө кылгыларын дыка калбартып турар. Бо чылын анаа чаа конструктор боттулар 13 хөвөриң станоктары кылдын-ган турар.

Хөвөң саалып үлетпүрүң кол эгеле-линиң Ивановна бүдүрүлгелери чаа чы-лын баштайгы декадалың планын ажал күөстөткөөнөр. Пастаачылар 440 муң метр белең пестерни нежей бүдүрү-үндүрчөөнөр.

Областың чигир үлетпүрүң бүдүрүл-гелери чыл эгелениң бөөр 400 муң пуз-чигирин пландан ажал ажалдан кылган-нар.

Хөвөңтүң ооналзын 120 хуу күөсө-дөн турар Гипанес заводунуң коллект-иви бедик көрдүрүлгөни чедип алган.

Москваың М. И. Калинин аттыг ма-шина туудушкуну заводу чаа хөвөрдөкчү станокту кылып үндүрөн. Анаа бакын-нарың архитектуруң кежериңиң тиле-ти болгаш дөй-дөрүктан кылып ап бо-дур.

Агрегат бүдүрүлгө хей күш, кирер ажалды дыка чигегдер болгаш ажалчы-ларын күш-ажалының бүдүрүлгөдүн элени каш катп бедир.

Калинин хоорайда туудуларын блоктар-ның комбинация тургускан. Мыда ийи-саянкат заводу кирген.

Ам комбинат улуз туудуларын блоктар-ның бүдүрүлгөни шийтөөн ап тур-рар.

Сүткүр малдың бедик протуктулуу

МАРИЯПОЛЬ (Литва ССР). Сүткүр мал ажалының хөгжүдөниң чедип ал-дынган чедикшияны дөскө Марияполь району Бүтү-өкөлдөдүң кыла ажал-агыл делегейиң кандидатына саватылган. Маана чыл шийинде инек бүрүзүлө 1890 литр сүтүгө санал алган. Литваның он эки 50 колхозчу саначыларында 20 саянчы бо районда ажалдан турар.

Сүт саалдын көсөн соңгар көвүдө-дирин малчылар чедип ап, малды ажал-дын экижидип турар. Малды тургузуп азыраар үе эгелениңден бөөр чыгыс аай хөвөриң инек кажаларын 11-ни тур-ган. Бөдөө ажал-агыл артерияның үш ферма бүрүзүлө автостугарылаалар-ны дерин херексөөн, хей күш кирер ажал-дырын бүрүзү-биле метализацтаан. 24 колхозтордан 15 колхозторда мал чедип үндүрөөрүн, чымчазыр хандыңдарын болгаш бөдүн чедирер ажалдан килерерин таарыштыр тургускан. Ажал-агыл бүрүзү-сиде, корпелөдөр, бөдүн чедир-биле бүрүн хандырылган. Малдар хей саянчы жомку, чигир сөөкөзүн ап турар.

Малдың уксалаа составы экижип тур-рар. Биче протуктулук иштерин кар-шошкор литва уксалаң ажал малдары-биле дайнакташтырып турар. Уксалаы ажалыңгы улуз бола мал фермаларын ол колхозторда тургускан.

Бөдөө ажал-агылдың мурунчуларының район чөвүлө хураалына малчылар мал кылгаладышкыны организацаларының дуржугалың солгунган. Мал чедикчи баазын мон соңгар быжыглаар хемчег-лери чөвүлө хураал төлөвилзөөн. Колхоз бүрүзүлө иткан конвейерин ажаллаан, сиде культурады ажалдан кылдыры-нын агротехниказын экижиткен турар апар.

Комбайнер Зайцевтиң профессиялары

ЧАДЫР-ЛУНГ (Молда ССР). Комбайнер Николай Васильевич Зайцев Чадыр-Лунг МТС-те 10 чыл хире ажалдан турар. Ол чыл санында тараа ажал амышкыны-га ийден ажал эвес сөөк нормаларын күөсөдөн турар.

УЛУС ДЕМОКРАТИЯЗЫНЫҢ ЧУРТТАРЫНДА

Кыдат Улуу Республиканын бодуну, уучу интеллигенциясы өсүп турар. Эртең чылым ортук школа дооскан дыка көп ажылчынар болган тараачынар деди өрөндөгү черлеринче киргенер. Пекияны көдө ажыл-агый механизациянын институтунун студенттеринин 30 хире хуузу чоокта чаа станоктар ийикте, азы мөлдөргө ажылдап турганнар. Ам олар бедиги балыгт тускай эртеңкилер болуруга белетенип турар.

Синьхуа агентствосунун фотоу.

КУР-да кыдат литератураны даштыкы дылдарда үндүрүп турары

ПЕКНИН. Даштыкы дылдарга литература-лар үндүрүп күрүленип ном үндүрүп парлаага чери Кыдатта ийн чыл ажыр туруп турар. Оз үенин дургузунда орус, англи, француз болган негиз дылдарга, а ол ишкеш Азиянын чамдык чурттарынын дилдарына 227 аттыг номнарын болган брошюраларын очулдуруп үндүргөн. Оз үндүрүлгөлерин арасында Мао Цзунун чыгааларынын болган Кыдаттын өскө-даа удуруткуларыннын ажылдары, Кыдат Улуу Республиканын тургузарына хамаарышкан чыгула документалар, баа чуртка политиктиг болган экономиктиг чыгарылыштарга холбоштырган чымындыларынн очулгалары бар. Лу Синьин уран чечен чыгааларын,

эрте-бурунгу шүлүкчү Ли Саунун шүлүктөрүн болган ийн династиянын үенин расказтарыннын чымындынын даштыкы дылдарга очулдурган-биле болган парлап үндүргөн-биле холбоштыр ном үндүрүп парлаага чери амы үенин кыдат чыгааларынын номнарын баа парлап үндүргөн. Оз ном үндүрүп парлаага чери «Улукчу Кыдат» деп сеткүүдү орус, англи болган япон дылдарда баа каас-чарош «Кыдат» деп сеткүүдү үндүртүп турар. 1955 чылда ном үндүрүп парлаага чери 95 аттыг номнарын болган брошюраларын чыгарылыштарга холбоштырган чымындыларынн очулгалары бар. Лу Синьин уран чечен чыгааларын,

Атомнуг энергияны тайбың сорулгаларга ажыглаар айтырыглар талазы-биле улустар аразынын конференциязынын дугайында

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). 1954 чылдын декабрь 4-те Кол Ассамблеянын IX сессиясында «Атомнуг энергияны тайбың сорулгаларга ажыглаарын хөгжүдөрүнүн талазы-биле улустар аразынын кады ажыда-жылгазы» деп резолюцияны чыгыс үн-биле хуздон алган дэрини журунда дин-дын турган. Атомнуг энергияны тайбың сорулгаларга ажыглаар айтырыгларын талазы-биле улустар аразынын конференциясын 1955 чылдын августун эрттирбей чымындынын ол резолюция көрүп турар. Кол Ассамблеянын шийтирип бугаар ол конференцияны чымындынын белеткери-биле СССР-нин, АКШ-тын, Англиянын, Франциянын, Бразилиянын, Индиянын

болган Канаданын төлөөкчилери састагы консулдативтиг комитетти тургускан. Чигине секретарынын баш бурунгаар тараткан документтерин бугаар алырга, ам булар конференциянын ажылыгыга хол угландышкынын атомнуг реакторларын төлөөкчилери болган ажыглаары, а ол ишкеш атомнуг энергиянын үлетпүрүгү бугаар үндүрүлгөсүнүн технологиянын дэри ишкеш айтырыгларын чыгаалашкып көрүңчө салган турар. Алдыңкан мөдөлөр бугаар алырга, консулдативтиг комитет болуңу ажылын январь 17-де жезден.

Япониянын, СССР-нин болгаш КУР-нун аразынга харылзааларын таарыштырары дээш

ШАНХАЙ, январь 13. Япониянын Совет Эвилели-биле болган Кыдат Улуу Республика-биле харылзааларын таарыштырар дугайында айтырыгга кыдат парлаага улуг көчүрмөсүн салып турар. Чурттарынын кайсыныгыда эргежөө чыгуула чыгуула ийн барымдалаш, япон болган кыдат улустарын аразында найырадыг харылзааларын катан тургузары болган быжыг-лаары дээш чүдүлөрүн салуулар бижип турар. «Воньхуйбао» солунунд бижэни болза: Азияда тайбыңны күштерин өзүп турар. Писиданын кабинетинин дүңкени хамаарышпас чорукту болган тайбыңны күзүп турар япон улустун күштеринин өзүл-дөсүнүн тодогарай херечилели болуп турар. Япон улус ошун парлап АКШ-тын «тежээлден» хосталыр болган чурту-нун салым-чолун болуңу холунга азыр аралгыт. Бир эвес япон улус АКШ-тын чурту чыгарыга тудар дээр калдыг-даа орада-

жымышкынына улур демиселдинге чыгынын чок шийтирип болур болза, бир эвес моон сонгаар-даа нациянын эрге-ажыктарына таарыш турар хамаарышпас даштыкы политика дээш демисел-жир болза, ол тышен шыдар дэринге бүдүрүп турар бис деп ол созул бижэи. «Синьхуйбао» солунунд бижэни болза: Япония тайбыңнын күштеринин дэринин күштеринге улур демисели узун-на чынгалган турар ам шак ыдыг чыгуула район болуп турар. Япониянын Совет Эвилели-биле болган Кыдат-биле дипломаттыг харылзааларын болган садыг-лажымышкынын тургузары япон улустун болуңу хамаарышпас чорук дээш демисел-динге чыгуула үе-чада болур ийик. Оз Японияга, Совет Эвилелинге болган Кы-латка чүгө кайгычык улуг ажыты боор эвес, харын Азияга болган бүгү делегейге тайбыңны калгаларынын херэниге баа чыгуула салышкыны болур ийик. (СЭТА).

КУР-га хамаарыштыр АКШ-тын агрессивчи чорудулгаларына удур

Иниянын хой-ниитизинин негелдези ПЕКНИН. Синьхуа агентствосунун хөрсө-пидентизинин Делден динналып турарын бугаар алырга, тайбыңны бүгү-ний чыгуула февраль 6-ны «Тайвань-дан үндүр!» деп дозугуун ала-биле эрттирер шийтирлэди. Тайбыңнын бүгү-ний чыгуула тай-вань динналып ол хуңде Тайвань ортуку-тан болган Тайвань өңүдүн америк чөсөктөгү күштерин үндүрүрүн негел-дезинин, а ол ишкеш Бодот Улуу Рес-

публиканын Каттышкан Нацйалар Орга-низациясында ош хойлу бугаар черия тынемынын ниитилери болган чы-кааларын эрттирер шийтирлэди. Тайбыңнын бүгү-ний чыгуула дэргам Сайбуңун Кычулуун меделээни болза, америк чөсөктөгү күштер Тайваньда, Кыдаттын чарыбас кеңи болур ол ортукутан үңү чорур журулуп деп меделээт. (СЭТА).

Боттарынын өргөлери дээш Барыин Германиянын ажылчы чоннарынын демисели

БЕРЛИН. Соалгу үенин дургузунда Барыин Германиянын ажылчы чоннары боттарынын өргөлери дээш демиселин көксү-биле иделейлэтишкен. Ол демисел Аденаурерд чызынын чоруду турары катан чөсөгөлинишкенин политикалыга улур политика дөмөөл характеринг бол-ду турар. Хостуг немецтерин профвалелдер каттыжымышкынын орданы «Трибуне» солунун динналып турарын бугаар алырга, Мюнхенге Бавариянын пөстааны бүдүрүлгөсүнүн ажымышкынын бүдүрүлгөсүнүн хууру эртең чыл-дын декабрьда эгелон демиселин үрүл-чүлөп турар. Пөс-таанычлар бүдүрүлгө боттарынын контролду тургусканын бол-ган оларын ажыл төлөвүнүн төлөп

бөрин бүдүрүлгө эмеринден негелдер. Тайбың продукцияны бүдүрүп турар ол бүдүрүлгөн хазыныга улур оларын демисели бине чыгарыкы бөдүрүлгөн чоруду турарын дайын белеткелдеринге улур баа демисел болур деп ажымышнар дем-делген турарлар. Гамбургтун порт ажымыштары ажыл төлөвүнүн улгаттырарын негеп турараар. АДН- агентствосунун динналып турарын бугаар алырга, порт ажымыштары боттарынын хуурамына оларын бүдүрүлгө эмере ажыла хуздон ан турган оларын шериг материалдары чүдүргөн судноларын дүжүрүнүн дугайында хуздөгөтө ал салдырып турар орадажымышкыны-рына удууланганнар. (СЭТА).

„Париж дугуржулгаларын ботандырыныга удур улустун демисели кол сорулга“

Демократтыг Германиянын национал фронтунун Берлин комитетинин хуралы БЕРЛИН. Январь 12-де Берлинге, демо-краттыг Германиянын Национал фронтунун улус национал чөвүлелинин бажыныга Национал фронтунун Берлин комитетинин хуралы болган. Хуралга Берлин комитет-нин бириг секретары Лейнольд илеткел кылган. Лейнольдын илеткелинин талазы-биле Барыин болган Чөп Берлиндин төлө-лекчилери киришкен санал беринишкени

нин соонда комитет шийтирип чыгыс үн-биле хуздон алды. Ол шийтирер чыгуула турары болза, париж дугуржу-лааларын ботандырыныга улур улустун демисели кол сорулга болур. Берлиндин чоңуну ортузунга тайылбыр ажыла калбартыр болган парижтин шериг дугур-жулгаларын бадылаарыга улур демисел-че ош кыйгарар деп комитет шийтир-лэди. (СЭТА).

Грецияда үрлээшкн

АФИНЫ. Фракияда, Топ болган Чөөн Маладенида үрлөмөкчилер дугайын парлаага динналып турар. Струма, Несс-тос хемлерге болган өскө-даа хемлерге 21 шак үрүлгүлөң чык-чайыктын соонда сунуң деннеди дыка көдүрүлгөн. Дыка хей районнарын суг ала берген. 10 киж

өлгөн деп динналып турар. Он-он суура-рын чурттакчылары бажы-балгат чок эртелген. Чамды районнары дөмр орук харылзаага үздөгөн. Чамды хемлерге сунуң деннеди 10 метр чедир көдүрүлгөн. (СЭТА).

Гондурастын ажылчы чоннарынын тиилелгези

ВЕНА. Профвалелдерин Бүгү-делгей Федерациянын секретарынын ин-формация бюллетенинин динналып тур-ары болза, ажылчы чоннарын массалык угууларынын түңгөсүнүн, 1954 чылдын майда болган пөнда бол-ган «Юнайтед фронт компания» бу-

дурүлгөлеринин көдө ажыл-агый ажы-чылдарыннын ажал сокадымышкынын үезинде хоругдатырган профвалелдерин бүгү ажыдакчыларын Гондурастын ча-лаа хостар журулгө болган. (СЭТА).

Кыдат Улуу Республиканын Совет Эвилелинде чаа элчинин төмүлээни

ПЕКНИН. Синьхуа агентствосунун динна-лып турарын бугаар алырга, Кыдат Улуу Республиканын даргам Мао Цзун Кы-дат Улуу Республиканын СССР-де ош болган бүрүн эргелг чаа элчинин Лю Сиоу төмүлээди. Мао Цзун дарга Чжан Вонь-тяньны

Кыдат Улуу Республиканын СССР-де ош болган бүрүн эргелг элчини хуздөгөдөн хосталы. Чжан Вонь-тянь даштыкы херек-тер министринин орадакчылы бодуну хуздөгөдөн кылдыры-биле төрөн чурту-че чокку үеде өш чанар. (СЭТА).

Багдатта турк-ирак чугаалажышкынынын доозулганы

АНКАРА. Багдада болган Анкарага январь 12-де чаратынган турк-ирак тускай динналыг чыгуула турарын бугаар алырга, Турциянын премьер-министри Мендерс биле Ирактын премьер-министри Нури Саид январь 6-га чедир үрүлгүлөң чугаалажышкынынын түңгөсүнүн ийн чурттарынын аразыга шериг керезин чарарын шийтирлэди. Индыг керезин чарарына Нури Саид-тын чызынын чөсөктөгү Иракты даштыкыдан чыгар турар политика-биле дөрг харылзаага болур турар. Ол инга-тык араб чурттары Чоокку болган Ор-таакы Чөөн чүктө агрессивчи боттарга киреринге угланды болган херек кыр-дан турк-накштан керезе Ирактын каттыкка кириши болуп турар. Туркиянын болган Ирактын чаластары империалистерди нестереп турары кампания моон сонгаар-даа иделейл-кыржир бодалдын динналыгдан илден болуп турар. Ол кампания өскө араб чурттары төлөөкчилерин турар турк-кереге кирер кылдыр, ийнчиган турк-накштан керезе үндөшкөн. Кат-тышкан Штаттарын тургузуп турары Ортаакы Чөөн чүк болуңа кирерин албадар сорулга-биле оларга ыйышкы-

ны кылып турар. Парламенттин динналы-ларын бугаар алырга, январь 14-те Мендерс Багдаттан Дамаскага, а ортаа Бейрутче чоруп, Сариян болган Ливаны Анкара — Багдад — Карачи деп үш бу-дунчугашка кирип тырттар дугайында ол чурттарынын чааактары-биле чугаала-жымышкыны кылдыр дээш болуп турар. КЫР. Араб чурттары шериг бот-тарынга кирип тырттар дээр АКШ-тын болган Англиянын сокаал чок орада-жымышкынына хамаарыштыр «Аль-гумхури» солун араб чурттарынын улус-тары барыын талазы күрүлгө-биле кылдыг-даа шериг эмерделеринге кире-ринге улур шийтирип-биле демиселин турарын редакция чүүлүндө ошалап зем-делген. Шериг боттарына киржиринден ойталажышкынынын политикада «араб массаларын талазында дозу деткенин» ажыглар турар, чүгө дөргө ол политика тайбыңнын хосталганын, а ол ишкеш ошала болган экономика талазы-биле чагай чорукту айтырыларында олар-нын эрге-ажыктарына дүгүп турар» деп ол солга меделээт. (СЭТА).

Француз-итали чугаалажышкынынын доозулганы

РИМ, январь 13. Француз чаактык баштанын Мендес-Франстын итали чаак-тын төлөөкчилери-биле ийн хун үрүл-гүчүлөн чугаалажышкынынын январь 12-де Римде доозулган. Мендес-Франстын Римче барганынын кол сорулганы болза, «чөсөгөлинишкы-нерин европа каттыжымышкынын» француз төлөөкчилерин деткирип итали чаак-тан четки алары болган деп француз болган итали парлаага бижип турар. Чугаалажышкынынын доозулганынын соонда чырааң динналыгдан алган дөргө, итали чаак ол «катышкынынын» тургузарына принцин бугаар чөсөктөгү-шлгени берген, ийнчала-даа тайылбыр-лар кылган болуп турар. Ассошиейтед Пресс деп америк агент-ствосунин курсоридентизинин айты-канын бугаар алырга, «чөсөгөлинишкы-нынын европа каттыжымышкынын» тургузарынын планнага чамдык деткир-кени көргүдөр деп итали чаактын Мендес-Франска берген алашкынынын түрүжө, ол төлөөкчелге итали чаактын көргүс-көп хуздон алашкынына Мендес-Франс-адденеги болуп турар. Ол иленин Бар-ыин Германиянын чүдүлгүчүлүн көрүп чедип азыр төлөөдө, апаа дуза чедирип

деп боттук деткирчени аларына Мендес-Франс иделгө салган турар. «Чыгыс аай Европанын тургузарынын херезинге чыгуула үе-чада» болуп турар дээр аянын париж дугуржулгаларын дин-налыг мектап турар. Италиянын болган Франциянын аразын-га чугаалажышкынынын чыгуула черин дөдөн француз-итали экономиктиг кады ажыдажыгынын дугайын айтырынын талазы-биле чаактарын кайны-даа бу-дурүлгөн, иланын үлетпүр талазы-би-ле эң өкн специализацияны илд бер-ип болгү деп хуу индустрияны деткир-деп динналыгда айтып турар. Итали капиталистер Франциянын «И-лай илди девискелеринин экономиктиг хөгжүдөниг» киржир, а француз капи-талистер—Муруну Италиянын эконом-икалык «хөгжүдөниг» киржир деп дугуржукуну чедип алдынганы динна-лыгдан илереп турар. Тунисте италлерин байдалынын дугайында, Италияда ажыл ап шыдаалып турар итали ажымыштары Францияга чорудар дугайында болган өскө-даа чүд-дөсүн дугайында айтырылары чугаа-лажымышкынынын чорудалыгында баа көргөн. (СЭТА).

Коста-Рикага чөсөктөгү халдаашкын

НЬЮ-ЙОРК. Америк агентствосунун динна-лыгы болган бугаар алырга, интер-венцияларын болган чаак шериглеринин аразында тулузунуңу Коста-Рикага үрүл-чүлөп турар. Бар мөдөлөр бугаар ал-дыг, Коста-Рикага Никарагуадан 800 киж халдаан деп Коста-Риканын Вашингтонга элчи черинин төлөөкчилерин меделээт. Чаак шериглери Вилья-Бесалдын рай-онунда интервенцияларын ара доктадып турар; ийнчала-даа интервенциялар Ника-рагуа-биле кылгаарда өскө ийн чераери таварты фронтун иштинче халышканын орадакчы турар. Никарагуадан ушакан Венесуэла самалеттар Коста-Риканын алаң хей хоорайларын баа чурттуг наймалдык Сан-Хосени боолуп турган деп элчин черинин төлөөкчелери динналыг. Юнайтед Пресс агентствосунун динналы-гы болган бугаар алырга, Венесуэла-нын интервенцияларын дуулап турары дээш ону Коста-Риканын чааа буруулаткан. Коста-Риканын президентин Фигерес чуртугун иштинде ош байдалга чорутка-ны Ассошиейтед Пресс агентствосунин да-кчыткан. Фигерес радио дакчыштыр улус-ка чугаалыга Никарагуанын президен-тин Сокоа Коста-Рикага удур интервен-цияны баштан турар деп меделээт. Ол-да агентствосунин динналыг болган бугаар алырга, Коста-Риканын КНО-да төлөкчү Нуньес чуртугун Оокжум океан эринде Пуэрто-Салей болган Пуэрто-Корте деп улуг эвес ийн порттарын ин-тервенциялар экелеп алган деп чарлаан.

Январь 12-де Вашингтонга америк кү-рүлгөчү организациянын чөвүлелини туралы болган, Коста-Рикага интервен-ция-биле демиселге шериг дуулажымын көргүдөр дугайында ош дилөөн чугаала-жык көргөн. Коста-Риканын даштыкы херек-тер министринин орадакчылы бир эвес он чааа дуулажымы албас болза, Коста-Рика аштырышкынына таварып, чүгө дөргө, инда боо-чөсөк барык чок деп чөвүлгө-ге меделээт. Ийнчала-даа Коста-Риканын дилөңгө хамаарыштыр чөвүлгө калды-даа шийтирип хуздон албай, байдалга тодорарын-биле Коста-Рикага болган Никарагуага чоруткан комитеттин илет-кени баштай алыры эргежөө чыгуула деп сымалгалы берген. (СЭТА).

НЬЮ-ЙОРК. Юнайтед Пресс агентствосунун корреспондентизинин Сан-Хоседен динналып турарын бугаар алырга, Ника-рагуадан чуртка халдап кирген эжелек-чилер Коста-Рика хоорайга аларын хал-даашкыны чорудуп турарлар деп Коста-Риканын чааа КНО-нун секретарына динналыг. Коста-Риканын президентин Фигерес-тин Юнайтед Пресс агентствосунин кор-респондентизинге меделээт болза, Вилья-Бесалдын районунда күштүг тулузун күшүр чоруп турар, ол хоорай баши-теристер Коста-Риканын чаак шеригле-ринге өйтүр шийтиркен. (СЭТА).

СУДУН ЗАЛЫНДАН

Чаа-Хал районун улус суду Сталин ат-тыг колхозтун бир элдин, хамзаты Сов Очур-оолдун 1 болуручанын оорлаан Мө-гүш Девенкович Сентин-оолдун херези үңү шийткен. Судтан «Күрүченин хей-ниитинин со-циалеттиг» «ичүлүгүн болган хамаатылар-нын хуу өңүлүгүн камгаланын күштө-лдөр дугайында» СССР-нин Дөди Со-вет

динин Президиумунун 1947 чылдын июль 4-теги Чарымынын 3 чүгүлү-биле буруудат-кып, Селгип-оолду 8 чылда күшгажы-латеринге хорутуп шийткен болган оор-лаан малдарын төлөткөн. К. ЧАПАП. Редактор Д. О. БЕГЗИ.

Польшанын көдө ажыл-агыйын улам ыңай хөгжүдөрүнгө чурттуң эртемденнеринин салышыкыны

ВАРШАВА. Польшанын Эртемдер ака-демиянын 1955 чылда эртемшичелер ажалдарына холбоштырган чылдын ийгили хуурап доозулган. Бадыланган планга улуг илчөөгөй Польшанын Кат-тышкан ажычын партиянын II съез-дин шийтирлеринге үндөшкөн көдө ажыл-агыйын улам ыңай хөгжү-дөрүнө салдыгын. План болза, херезинин үңүш-дүжүктө-рүн улгаттырар, көдө ажыл-агый үңүш-теринин соока шыдамышканын бедилер, мал чөмөкчүн суурун жайлыдар, а ол ишкеш көдө ажыл-агыйда күш-ажыг

дын организашкынын экижидер талазы-биле эртем-шичелер ажымышкынын калбартыр чорукту көрүп турар. Бо чылын чаа эртемшичелер инсти-туттары, оларын иштинде үңүштеринин физиологиянын институту, дигит ани-таннарын физиологиянын болган чөсөгөлинишкенин институту болган өскө-даа институттар ажытылган турар. Медидана, а ол ишкеш техниктиг эр-темдерин талазы-биле эртем ишчилер ажымышкынын хемчөөл дыка өөр. (СЭТА).

Чехословакиянын машина тудушкунунун чедишкенин

ПРАГА. Машина тудушкуну Чехослова-киянын үлетпүрүнүн кол алары болур. Бирги беш чылдын чымындынын дургу-зунда машина тудушкуну үлетпүрүнүн бү-дүрүлгөсүнүн хемчөөл 1948 чылдын деп-нелинден 3,3 катан өскөн, он-биле кады улус ажыл-агыйнын кол алдырары—дө-мүр даш, металлургия, химия үлетпүрүн-ге болган дөмр оруктарга дерилер бүдү-рүлгөсү дыка улгаткан. Узус ажыл-агый-нын хөгжүдөрүнүн бирги беш чыл пла-нын ботандырган үенин дургузунда Чехо-словакияга машина тудушкунунун 24 чаа заводтары тургузулган, эртин- бүдү-рүлгөлеринин күчү-шымдалары дыка ул-

гаткан. Машина тудушкуну үлетпүрү капи-талеттиг Чехословакияга бүдүрбей турган машиналарын болган дерилеринин, дыка хей хемчөөлүнүн бүдүрүлгөсүн шийгө-дөп алган. Чехословакиянын машина тудушкуну-нун продукциянын улам-на өсүп турар хемчөөл-биле даштыкыже экспорттан үн-дүрүп турар. Ам үеде машина тудушкуну үлетпүрүнүн продукциянын экспорту чехословак экспорттун ийги хемчөөлүнүн 40 хуузу болуп турар, а дайын мурунча ол 6,4 хуу турар. (СЭТА).

Румынияда ыяш-кезикчилеринин ажылдарын механизастап турары

БУХАРЕСТ. Румын Улуу Республиканын ыяш ажылап кылып турар черле-ринде электри хирозерин, маш сөөртүр тракторларын, маш чүдүрер тракторларын, прядилерин болган өскө-даа меха-низацияны калбаа-биле ажыдап турар. Ол техниканын хей нуруузу Совет Эвиле-лден алган. Чоокта чаа Бухарестинин Клемент Гот-

вальд аттыг электротехника заводу маш үлетпүрүнүн херектиг бириг румын элект-роагрегатты бүдүрүп үндүргөн. Агрегат харууда 200 метр чедир радиуска ажыла-дыр 3 электри хирозерини хандарар. Дур-жулга шылагда чедишкенин эртең. Чоокку үеде шак ыдыг электроагрегат-тарынын баштайгы болуңу бүдүрүп үндүр-гөн турар. (СЭТА).

Болгарияда дизельдиг электростанцияларын тудушкуну

СОФИЯ. Болгарияда дизельдиг электростанцияларын тудушкунуну талазы-биле улуг ажылдар чорутуңу турар. Ам үеде чуртта 30 чаа дизельдиг станцияларын тудуп турар, оларын күчүзү бар станциялардан дөрт ажыг катан улуг бол-тур. Дизельдиг электростанцияларын, ылаңгы чайгы айларда калып калыр, кышкы соокта донгун калыр суг дөстө-ринге калбаа-биле ажылаан турар. Дизельдиг электростанцияларын хей

келчин Болгариянын сугу кезинде, ил-ангыя Добруджала тудуп турар. Ол электростанцияларын тудушкунуна чүгө эртең чылдын күзүндө эгелон болза-да, тудушкуну болган илчөөлөр 1955 чылдын ийги чедир дизельдиг 15 электростанцияларын ажылапта кирип дөш ажыдап турарлар. Ол электростанциялар-нын башкаралгаларын дозуу-биле авто-матичтан турар. (СЭТА).

КУДР-да көдө ажыл-агый кооперативтери

ПХЕНЬЯН. Кореянын төп телеграф аген-тствосунун динналып турарын бугаар алырга, Корея Улуу-Демократтыг Респу-бликада ам он күн ажыг көдө ажыл-агый кооперативтери санатынын турар, олар

бүгү таралчын ажыл-агыйларын 30 хуу-дунан тургузулганнар. Кооперативтер-ини шөү чуртта бүгү ажылап кылып турар шаддерин 27 хуузу эжелеп турар. (СЭТА).

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ: Кызыл, Шетиник куумчүт, бажың № 8, ТЕЛЕФОНАРЫ: Редакторуңу 3—62, редакторун орадакчынын 8—68, партийжи амдырал, пропаганда болган агитация, бажың амдырал калдистеринин болган бухгалтерияны 3—65, харыскалыг секретарыны 4—98, иштик информация, чагаа, үлетпүр транспорт калдистеринин 2—88.

Букурга эргелелинги типографиялы